

Tauw

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Weidevogelonderzoek Noord-Holland 2019

Verantwoording van het gebiedsdekkend weidevogelonderzoek en het weidevogelmeetnet

22 augustus 2019

Verantwoording

Titel	Weidevogelonderzoek Noord-Holland 2019
	Verantwoording van het gebiedsdekkend weidevogelonderzoek en het weidevogelmeetnet
Opdrachtgever	Provincie Noord-Holland
Projectleider	Jan Busser
Auteur(s)	M. Korthorst, J.J.F. Rotteveel (Natuurlijke zaken) en F.M. van Groen (van der Goes en Groot)
Tweede lezer	F. Visbeen (Natuurlijke zaken)
Projectnummer	1268196
Aantal pagina's	17
Datum	22 augustus 2019
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 824
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Achtergrond.....	4
1.2	Monitoringsprogramma	4
1.2.1	Weidevogelmeetnet	4
1.2.2	Gebiedsdekkend onderzoek	4
1.3	Organisatie.....	5
2	Aanpak	6
2.1	Algemeen	6
2.1.1	Inventarisaties	6
2.1.2	Soorten	6
2.1.3	Bezoekfrequentie en methode	9
2.1.4	Verwerking van de veldgegevens en de fusieafstand	9
2.2	Weidevogelmeetnet	9
2.2.1	Relevante gebieden	9
2.2.2	Uitvoering	13
2.3	Gebiedsdekkend weidevogelonderzoek	13
2.3.1	Relevante gebieden	13
2.3.2	Omvang onderzochte gebieden	13
2.3.3	Samenwerking terreinbeheerder	13
3	Resultaten	15
3.1	Resultaten	15
3.2	Bijzonderheden weidevogelseizoen 2019	15
3.2.1	Weersomstandigheden 2019	15
3.2.2	Implicaties op onderzoek	17
4	Bronnen	18
Bijlage 1	Gegevens telgebieden 2019	
Bijlage 2	Aantal territoria per soort per telgebied	
Bijlage 3	Ligging telgebieden inclusief codering	

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In het provinciale natuurbeleid spelen weidevogels al lange tijd een grote rol. Om goed te volgen hoe het met de weidevogelpopulaties gaat in provincie Noord-Holland, laat de provincie de weidevogelstand intensief monitoren middels de volgende twee programma's:

- Het weidevogelmeetnet
- Gebiedsdekkend weidevogelonderzoek

De verzamelde gegevens worden gebruikt voor het toetsen van het weidevogelbeleid en andere aspecten op het gebied van ruimtelijke ordening en natuurbeheer. Het weidevogelmeetnet geeft de provincie daarnaast jaarlijks inzicht in de trends van weidevogels in de graslandgebieden.

TAUW heeft in 2019 in nauwe samenwerking met Natuurlijke Zaken (de zakelijke dienstverlener van Landschap Noord-Holland) en ecologisch adviesbureau Van der Goes en Groot het weidevogelonderzoek uitgevoerd. Dit rapport bevat een uitwerking van beide onderzoeken en geeft een beknopte verantwoording van het uitgevoerde weidevogelonderzoek in 2019.

De onderzoeksresultaten (gegevens per ronde en de geclusterde territoria) zijn als kaartenbestand "shapefile" aan de provincie Noord-Holland geleverd. In de volgende paragrafen wordt de achtergrond en het doel van deze twee monitoringsprogramma's nader toegelicht.

1.2 Monitoringsprogramma

1.2.1 Weidevogelmeetnet

Het weidevogelmeetnet Noord-Holland is één van de oudste meetnetten in ons land. De meetpunten in Noord-Holland maken onderdeel uit van het landelijke weidevogelmeetnet en vallen onder het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). In 1987 vond de eerste weidevogelinventarisatie plaats in vaste proefvlakken in graslandgebieden verspreid door de gehele provincie. Sindsdien worden jaarlijks de broedparen van de weidevogels in dezelfde proefvlakken geïnventariseerd. Het geeft daardoor een goed beeld van en historisch inzicht in de ontwikkeling van de weidevogels in Noord-Holland. Het meetnet is gedurende de looptijd op sommige vlakken aangepast. Zo zijn in 2005 22 nieuwe vlakken aan het meetnet toegevoegd, zodat sindsdien 73 proefvlakken op weidevogels worden geïnventariseerd.

1.2.2 Gebiedsdekkend onderzoek

Gebiedsdekkend onderzoek geeft de provincie Noord-Holland inzicht in de ruimtelijke spreiding, aantallen en dichtheid van weidevogels in de provincie. Deze gebiedsdekkende tellingen zijn onder andere gebruikt bij de vaststelling van de kerngebiedenbenadering voor weidevogels en de begrenzing van de weidevogelleefgebieden. Dit beleid wordt in 2020/2021 geëvalueerd. Om deze evaluatie mogelijk te maken zijn betrouwbare en recente gegevens nodig. Daarom worden in de periode 2018-2020 alle weidevogelleefgebieden in fases gebiedsdekkend op weidevogels geteld.

1.3 Organisatie

TAUW heeft in 2019 in nauwe samenwerking met Natuurlijke Zaken en Van der Goes en Groot het weidevogelonderzoek uitgevoerd.

Landschap Noord-Holland en Van der Goes en Groot hebben vanaf de outsourcing van het Provinciale Natuur Informatie naar Landschap Noord-Holland (2002) het weidevogelonderzoek in het veld (zowel gebiedsdekkend als meetnet) voor de provincie Noord-Holland uitgevoerd. Zij hebben al decennialang bewezen deze onderzoeken in Noord-Holland succesvol te coördineren en uit te voeren. Op deze wijze geven deze organisaties invulling aan de wens van de provincie zorg te dragen voor de continuïteit en kwaliteit van het weidevogelonderzoek in Noord-Holland.

Beide organisaties hebben uitstekende gebiedskennis in de provincie en hebben een goed netwerk bij de terreinbeherende organisaties en agrarische collectieven. Het veldwerk is derhalve georganiseerd en uitgevoerd door een ervaren team van onderzoekers en veldmedewerkers.

De organisatie en rolverdeling tussen de verschillende partners is als volgt:

- TAUW is als hoofdaannemer verantwoordelijk voor kwaliteitsborging, contractuele zaken en financiële leiding van het project. De heer J. Busser is het aanspreekpunt voor de provincie Noord-Holland
- Natuurlijke Zaken en Van der Goes en Groot zijn de onderaannemers, die verantwoordelijk zijn voor het veldwerk en de inhoudelijke kant van het project
- Dhr. M. Korthorst (Natuurlijke Zaken) fungeerde als aanspreekpunt voor de provincie. De uitvoering van dit project gebeurde onder de directe verantwoordelijkheid van dhr. F. Visbeen en dhr. ir. J.P.C. van der Goes. Zij verzorgden samen met projectleiders dhr. M. Korthorst en dhr. F.M. van Groen de coördinatie, planning, uitvoering en korte rapportage
- Dhr. M. Korthorst zorgde voor de afstemming met de diverse (terrein)beheerders
- Dhr. M. Korthorst en J.J.F. Rotteveel zorgde in 2019 voor de rapportage
- De heer F.M. van Groen heeft de digitale controle en verwerking van de gegevens en de levering van de digitale GIS-bestanden aan terreinbeheerders en opdrachtgevers verzorgd
- Ervaren veldmedewerkers van Natuurlijke Zaken en Van der Goes en Groot, die al eerder meegewerkt hebben in dit soort type projecten en met gebiedskennis, hebben al het veldwerk gedaan

2 Aanpak

2.1 Algemeen

2.1.1 Inventarisaties

Het weidevogelmeetnet en het gebiedsdekkend weidevogelonderzoek is uitgevoerd volgens de methode van het Broedvogel Monitoring Project - Weidevogels (BMP-W) van Sovon (Vergeer, 2016). Dit is in Nederland dé standaardmethode voor weidevogelinventarisaties.

Deze methode schrijft voor dat in het broedseizoen op vier of vijf momenten (zogenaamde 'rondes') vogels worden geïnventariseerd, op basis van gedrag en geluid (zang). Er wordt met een verrekijker of telescoop of op gehoor vanaf de weg geïnventariseerd, en indien nodig worden insteken gemaakt bij grote percelen of bij percelen met hoge dichtheden van weidevogels. Met name in de latere inventarisatierondes is het maken van insteken in het land vaak nodig, omdat de weidevogels door het hoge gras niet zichtbaar zijn vanaf de openbare weg.

De resultaten van de inventarisatierondes zijn in het veld digitaal ingevoerd en met een computerprogramma geclusterd tot territoria (conform de criteria van de BMP methode van Sovon). Territoriumstippen zijn op de hoogste broedcode binnen de datumgrenzen neergelegd. De stippen geven de territoria aan en niet de nestlocaties.

Paragrafen 2.2 en 2.3 bevatten een gedetailleerde uitwerking van de twee onderzoeken, respectievelijk weidevogelmeetnet (paragraaf 2.2) en het gebiedsdekkend weidevogelonderzoek (paragraaf 2.3).

2.1.2 Soorten

De geïnventariseerde soorten voor de gebiedsdekkende telling en het weidevogelmeetnet zijn per onderzoeksprogramma in tabel 2.1 weergegeven.

Tabel 2.1 Geïventariseerde soorten per onderzoeksprogramma.

Soort	Weidevogelmeetnet		Gebiedsdekkende telling
	Standaard	ANLb	
Gele kwikstaart	✓	✓	✓
Graspieper	✓	✓	✓
Grutto	✓	✓	✓
Kemphaan	✓	✓	✓
Kievit	✓	✓	✓
Krakeend	✓	✓	✓
Kuifeend	✓	✓	✓
Scholekster	✓	✓	✓
Slobeend	✓	✓	✓
Tureluur	✓	✓	✓
Veldleeuwerik	✓	✓	✓
Watersnip	✓	✓	✓
Wintertaling	✓	✓	✓
Zomertaling	✓	✓	✓
Baardman	✓	✓	
Bergeend	✓	✓	
Boompieper		✓	
Bontbekplevier	✓	✓	
Bosrietzanger		✓	
Braamsluiper		✓	
Ganzen (alle soorten)	✓	✓	
Geelgors		✓	
Gekraagde roodstaart		✓	
Grauwe gors		✓	
Grauwe klauwier		✓	
Grauwe specht		✓	
Groene vliegenvanger		✓	
Grote lijster		✓	
Heggenmus		✓	
Houtduif		✓	
Koekoek		✓	
Kluut		✓	
Kneu		✓	
Knobbelzwaan	✓	✓	
Korhoen	✓		
Kraanvogel	✓		
Kramsvogel		✓	
Kwartel	✓		
Kwartelkoning	✓		
Meeuwen (alle soorten)	✓	✓	
Paapje		✓	
Patrijs		✓	
Purperreiger		✓	
Roerdomp	✓	✓	
Roodborstapuit		✓	
Roofvogels (alle soorten)	✓	✓	
Roek		✓	
Spotvogel		✓	
Spreeuw		✓	
Steenuil		✓	
Ringmus		✓	
Snor	✓	✓	
Tafeleend	✓	✓	
Velduil	✓		

Visdief	✓	✓	
Witte kwikstaart		✓	
Wulp	✓		
Zomertortel		✓	
Zwarte stern	✓	✓	

2.1.3 Bezoekfrequentie en methode

De telgebieden zijn in de periode tussen 1 april t/m 15 juni vijf maal volledig onderzocht op het voorkomen van weidevogels. De 5 rondes dienden binnen een vast tijdsbestek uitgevoerd te worden te weten;

- Ronde 1 : 1 t/m 15 april
- Ronde 2 : 16 t/m 30 april
- Ronde 3 : 1 t/m 15 mei
- Ronde 4 : 16 t/m 31 mei
- Ronde 5 : 1 t/m 15 juni

Het meeste veldwerk is lopend of deels lopend in combinatie met de fiets uitgevoerd. De vaargebieden zijn met een boot geïnventariseerd. Grote delen zijn vanaf de openbare weg geïnventariseerd. In een deel van de gebieden zijn insteken gemaakt. De beoordeling of op een bepaalde locatie een insteek noodzakelijk was, is gemaakt door de teller.

2.1.4 Verwerking van de veldgegevens en de fusieafstand

Alle geldige waarnemingen zijn ter plaatse in het veld digitaal vastgelegd middels een invoerprogramma op tablet. Vervolgens zijn deze digitale waarnemingen bewerkt tot territoria met behulp van een door Van der Goes en Groot ontwikkeld clusterprogramma dat werkt volgens de Sovon-BMP-criteria.

Na de automatische clustering zijn de resultaten gecontroleerd. Dit geldt ook voor de gegevens die zijn geteld door Staatsbosbeheer. De geclusterde resultaten zijn gecontroleerd en geïnterpreteerd op juistheid. Enkele afwijkende resultaten zijn in samenspraak met de veldwerkers aangepast. Het uiteindelijke resultaat van de inventarisatie is een shapefile bestaande uit stippen welke een aantal kenmerken bevat (o.a. soort) en de ligging van de territoria weergeeft (middels x en y coördinaten). Met deze gegevens zijn aantallen en dichtheden per gebied of regio eenvoudig te bepalen.

2.2 Weidevogelmeetnet

2.2.1 Relevante gebieden

Het weidevogelmeetnet bestaat uit vaste proefvlakken, de weidevogelmeetnetplots. Grenzen van de proefvlakken worden nooit gewijzigd.

In Noord-Holland liggen 73 meetnetplots. In 2019 zijn 66 weidevogelmeetnetplots geteld. Sinds 2016 vallen 48 meetnetplots ook onder het ANLb meetnet (Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer). De weidevogelmeetnetplots zijn in de periode tussen begin april en half juni vier- of vijfmaal volledig onderzocht op het voorkomen van weidevogels. Tabel 2.2 toont een overzicht van de gemonitorde plots en het aantal uitgevoerde bezoeken per gebied. In een ANLb-plot worden vijf telrondes uitgevoerd en in een 'standaard' weidevogelmeetnetplot worden vier telrondes uitgevoerd. Een groot deel van de weidevogelmeetnetplots vallen echter ook onder het ANLb meetnet en zijn daarom vijfmaal onderzocht en ook op extra soorten.

De onderzoeksinspanning in 2019 is als volgt:

- In de ANLb-plots (48) zijn vijf telrondes uitgevoerd. Hierin zijn t.o.v. het weidevogelmeetnet extra soorten geteld zoals zomertortel, houtduif, witte kwikstaart, heggemus, braamsluiper, spotvogel, bosrietzanger, grauwe vliegenvanger, spreeuw, ringmus en kneu (zie volledig in tabel 2.1), diverse van de extra soorten komen niet of zeer zeldzaam voor in de provincie Noord-Holland
- In 18 overige 'standaard' weidevogelmeetnetplots zijn vier telrondes uitgevoerd, exclusief de extra soorten

Tabel 2.2 Overzicht van alle plots van het weidevogelmeetnet. De tabel geeft inzicht in het oppervlak per plot (ha), of het is onderzocht in 2019 en het aantal rondes per plot. Tevens is aangegeven of het meetnetplot onderdeel uitmaakt van het ANLb

Plot nr.	Plot naam	Netto oppervlak (ha)	Bruto oppervlak (ha)	Onderdeel van het ANLb?	Aantal rondes 2019	Onderzocht in 2019
M032	Grootdammerpolder	68	70	ja	5	ja
M141	Gooische Zomerkade	38	39	nee	0	nee
M014	Wieringen, Hippolytushoeverk	53	62	ja	5	ja
M134	Verenigde Binnenpolder	50	53	ja	5	ja
M133	Bovenkerkerpolder	61	63	ja	5	ja
M083	Schermer	83	90	nee	4	ja
M011	Polder 't Hoekje	47	51	ja	5	ja
M012	Zijpolder, Polder D	62	65	nee	4	ja
M013	Wieringen, Stroeërkoog	47	49	ja	5	ja
M035	Kaagpolder (Barsingerhorn)	44	46	ja	5	ja
M065	Polder de Berkmeer	50	57	Ja	5	ja
M031	Oudburgerpolder	47	50	Ja	5	ja
M033	Ver. Hager- en Pettemerpolder	44	46	nee	4	ja
M034	Zijpolder, Polder A	51	53	ja	5	ja
M051	Polder de Egmondermeer	51	58	ja	5	ja
M052	Baafjespolder	43	45	ja	5	ja
M053	Heemskerkernoordbroek	40	51	ja	5	ja
M054B	Hempolder (Akersloot)	64	66	nee	4	ja
M063	Polder Beetskoog	47	50	ja	5	ja
M064	Beemster, Vrouwenweg	66	71	nee	4	ja
M071	Polder de Starnmeer	52	56	nee	4	ja
M073	Ilperveld, Gouwsloot	38	44	ja	5	ja
M074	Ilperveld, Dorre Ilp	35	42	ja	5	ja
M082	Krom. Woudpolder, Meerzicht	40	46	ja	5	ja
M084	Polder de Menningweer	49	51	ja	5	ja
M091	Polder Assendelft	82	88	ja	5	ja
M092	W&Jisperveld, Sluissloot	34	46	nee	4	ja
M093	W&Jisperveld, Geldersch Rif	37	51	ja	5	ja
M094	W&Jisperveld, Rijpervaart	47	56	nee	4	ja
M102	Polder de Zeevang, IJe	40	49	nee	4	ja
M104	Belmermeer	47	51	ja	5	ja
M111	Waterland, Poppendam	55	56	ja	5	ja
M112	Waterland, Barnegat	39	41	ja	5	ja
M113	Waterland, Rijperweg	44	48	ja	5	ja
M114	Marken	39	41	ja	5	ja
M121	Broekermeer	60	63	ja	5	ja

Plot nr.	Plot naam	Netto oppervlak (ha)	Bruto oppervlak (ha)	Onderdeel van het ANLb?	Aantal rondes 2019	Onderzocht in 2019
M122	Waterland, Rietbroek	58	60	nee	4	ja
M124	Wijde Wormer	52	53	nee	4	ja
M131	Holendr. & Bullewijkpolder	53	57	ja	5	ja
M132	Middelpolder (Amstelveen)	50	58	nee	4	ja
M143	Nieuwe Keverdijksche Polder	42	43	nee	0	nee
M144	Horn- & Kuijerpolder	58	65	ja	5	ja
M075	Polder de Graftermeer - oud	55	76	ja	5	ja
M036	Zijpolder, Polder L	62	65	nee	0	nee
M055	Zwartedijkspolder	44	42	ja	5	ja
M086	Veenpolder Assendelft	41	44	ja	5	ja
M062	Polder de Kaag (Opmeer)	53	59	ja	5	ja
M103	Polder Katwoude	45	47	nee	4	ja
M123	Purmer, Groene weg	53	58	ja	5	ja
M101	polder de Zeevang, Wijzend	67	71	ja	5	ja
M054A	Hempolder (Akersloot) - nieuw	24	24	nee	4	ja
M072	Ilperveld, Nieuwe Gouw	28	35	nee	4	ja
M181	Polder Mijzen - Oost	111	118	ja	5	ja
M174	Krom. Woudpolder, Welsloot	74	86	ja	5	ja
M173	Gr. Limmerpolder, Limmerdie	88	91	ja	5	ja
M192	Purmer, Ons Genoegen	90	101	nee	0	nee
M161	VNK, Lambertschhaag	61	70	ja	5	ja
M162	VNK, West-Frisia	53	59	nee	0	nee
M172	Boekelermeer	55	56	ja	5	ja
M185	Beemster, Zuiderweg	90	94	nee	0	nee
M194	Polder Westzaan, De Reef	50	62	ja	5	ja
M184	W&Jisperveld, Spijkerboor	69	77	nee	4	ja
M193	Monnikenmeer	90	95	nee	0	nee
M175	Dorregesterpolder	90	94	ja	5	ja
M183	Eilandspolder, De Leij	82	89	nee	4	ja
M171	Polder het Maalwater	69	71	nee	4	ja
M145	Noordpolder Muiden	60	63	ja	5	ja
M182	Eilandspolder-Oost, Delft	120	145	ja	5	ja
M153	Texel, Buitendijk - De Grie	77	78	ja	5	ja
M152	Texel, Gollardshoeve	53	55	ja	5	ja
M151	Texel, Dorpszicht	67	66	ja	5	ja
M154	Texel, De Schans	72	74	ja	5	ja
M155	Texel, Westerheem	69	74	ja	5	ja

2.2.2 Uitvoering

Het meeste veldwerk is lopend of deels lopend in combinatie met de fiets uitgevoerd. Omdat in het gebied ook een aantal vaargebieden liggen, zijn die per boot geïnterviewd. Grote delen zijn vanaf de openbare weg geïnterviewd.

In het meetnet wordt de veebezetting kwalitatief vastgesteld. Daarnaast worden hazen en marterachtigen genoteerd.

2.3 Gebiedsdekkend weidevogelonderzoek

2.3.1 Relevante gebieden

Voor het gebiedsdekkend weidevogelonderzoek zijn de telgebieden aangehouden zoals die eerder voor het provinciaal weidevogelonderzoek zijn gebruikt. De methode en telfrequentie is beschreven in paragraaf 2.1. Elke week is de voortgang geïnterviewd en is de planning zo nodig bijgesteld. Op deze manier is gewaarborgd dat alle telrondes aan het einde van het seizoen binnen de gestelde periode zijn uitgevoerd.

De grootte van de vaste telgebieden varieert (26 – 1573 ha) en is vooral afhankelijk van landschapsopbouw, aanwezige bebouwing en infrastructuur. De telgebieden zijn van elkaar gescheiden door elementen in het landschap die voor weidevogels barrières vormen, zoals brede wateren, infrastructuur en bebouwing en zijn als het ware te beschouwen als 'weidevogelkamers'. De telgebieden zijn genummerd met een code waarvan de eerste drie cijfers betrekking hebben op een polder of afwateringseenheid. De continuering van deze systematiek maakt een valide aantalsvergelijking met eerdere onderzoeksjaren per telgebied mogelijk.

2.3.2 Omvang onderzochte gebieden

Het totaal aantal hectare dat is geïnterviewd is 24.795, het netto oppervlakte (de oppervlakte gras of akkerland waar weidevogels kunnen broeden, exclusief sloten, bebouwing en bosschages) bedraagt 20.784 hectare.

2.3.3 Samenwerking terreinbeheerder

Het onderzoek is uitgevoerd in onderling overleg met de terreinbeheerders. Waar mogelijk is het onderzoek uitgevoerd door de terreinbeheerder of een collectief om onderzoeksinspanningen te stroomlijnen en gebruik te maken van lokale gebiedskennis. Met Staatsbosbeheer en de Agrarische Natuurvereniging Water, Land en Dijken zijn afspraken gemaakt over wie waar de inventarisatie uitvoert. Zo is de Westwouderpolder, het Guisveld en het grootste deel van de Kalverpolder geteld door Staatsbosbeheer. Ook deze gegevens zijn in de kwaliteitscontrole meegenomen.

Na elke telronde werden de verzamelde ronde-gegevens opgeleverd aan de terreinbeheerders ter informatie.

Tabel 2.3 toont het overzicht met de verdeling van de geïnventariseerde oppervlakte tussen Staatsbosbeheer, Van der Goes en Groot en Natuurlijke Zaken. De resultaten van de tellingen zijn per soort en gebied in Bijlage 2 opgenomen.

Tabel 2.3 Overzicht van de onderzoeksgebieden van het gebiedsdekkende weidevogelonderzoek in Noord-Holland 2019

Organisatie	Oppervlakte netto (ha)	Oppervlakte bruto (ha)
Van der Goes en Groot	10.843	13.161
Natuurlijke Zaken	9.327	10.889
Staatsbosbeheer	614	746
Totaal	20.784	24.795

3 Resultaten

3.1 Resultaten

De bijlages van deze rapportage bevatten de totale resultaten van de twee onderzoeken.

Bijlage 2 toont de geclusterde resultaten per gebied van het weidevogelmeetnet en per soort van het gebiedsdekkend weidevogelonderzoek (aantal territoria per soort per telgebied).

Tabel 3.1 Overzicht van het totaal aantal getelde territoria in 2019.

Soort	Gele kwikstaart	Graspieper	Grutto	Kievit	Krakeend	Kuifeend	Scholekster	Slobeend	Tureluur	Veldleeuwerik	Watersnip	Wintertaling	Zomertaling	Totaal
Totaal	588	749	2.034	2.893	1.598	557	1.698	473	1.305	444	5	10	19	12.373

Er zijn buiten de clustering van de telgegevens geen nadere analyses uitgevoerd. De resultaten van de verschillende onderdelen zijn als shapefile aangeleverd aan de Provincie Noord-Holland.

3.2 Bijzonderheden weidevogelseizoen 2019

3.2.1 Weersomstandigheden 2019

Het weer beïnvloedt de activiteit van vogels. Bij harde wind, neerslag, lage en ook hoge temperaturen zijn weidevogels minder actief. Dergelijke omstandigheden worden tijdens de inventarisatiebezoeken zoveel mogelijk vermeden. De telomstandigheden gedurende het voorjaar van 2019 waren gunstig: er zijn geen langdurige regen of winderige periodes geweest die het veldwerk beperkten.

Globaal beeld

De gemiddelde temperatuur over de drie lentemaanden (maart, april, mei) lag in De Bilt met 10,2 °C 0,7 graden boven het langjarige gemiddelde van 9,5 °C (knmi.nl).

De lente was aan de **droge** kant met gemiddeld over het land 154 mm neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 172 mm. **Maart** was een **natte maand** met gemiddelde over het land 94 mm tegen normaal 68 mm. **April en mei waren vrij droog**, met resp. 27 en 33 mm neerslag tegen 44 en 61 mm normaal. Het grootste deel van de neerslag, ca. 90 mm, viel in de eerste helft van maart.

Met over het land gemiddeld 593 uren zon tegen 517 uur normaal was de **lente zeer zonnig**. Dit is vooral te danken aan april, dat met 241 uur tegen 179 uur zeer zonnig was. De Bilt was die maand met 247 uur zon tegen 174 uur normaal goed voor een 4e plek in de lijst zonnigste aprilmaanden.

Maart

Met een gemiddelde temperatuur van 8,0°C tegen normaal 6,2 °C was maart zeer zacht. De maand kende een duidelijke tweedeling. De eerste achttien dagen was het onstuimig met regelmatig veel wind en neerslag. Een westelijke stroming zorgde voor aanvoer van de ene na de andere depressie vanaf de oceaan. De temperatuur bleef hierbij op de meeste dagen boven normaal. De eerste tien dagen van de maand lag de gemiddelde temperatuur zelfs ruim drie graden boven normaal.

De maand was nat met gemiddeld over het land 94 mm neerslag tegen normaal 68 mm. Bijna alle neerslag viel de eerste achttien dagen van de maand. Op 7 maart viel landelijk gemiddeld bijna 14 mm, in het midden van het land zelfs 20-25 mm. Ook 10 en 11 maart was het zeer nat, met in het noorden van het land 25-30 mm neerslag.

April

April kende een sterk wisselend weerbeeld, waarbij enkele koude dagen met (winterse) buien werden afgewisseld door zonnige perioden met zomers warme dagen. Op 7 april steeg het kwik voor het eerst dit jaar tot boven de 20°C, waarmee de eerste warme dag een feit was. Ook van 18 tot 24 april lagen de maximumtemperaturen bijna overal dagelijks boven de 20 °C. In de Bilt kwam het met 24,8 °C op 22 april en 24,9 °C op 24 april twee keer net niet tot een zomerse dag.

Het grootste deel van de maand was het (overwegend) droog. Zo telde De Bilt 22 droge dagen en bleef het in een groot deel van het land in de periode van 4 tot en met 23 april overwegend droog. Met een totaal van 27 mm gemiddeld over het land tegen 44 mm normaal, was april uiteindelijk vrij droog. Door het buiige karakter van de neerslag waren de ruimtelijke verschillen wel groot; de hoeveelheden liepen uiteen van 15-25 mm in het IJsselmeergebied tot 30-45 mm in delen van het westen en noorden.

Mei

Met een gemiddelde temperatuur van 11,7 °C tegen een langjarig gemiddelde van 13,1 °C verliep de laatste maand van de lente koel. Hiermee komt een einde aan een lange reeks van maanden met een bovengemiddelde temperatuur. De laatste keer dat de gemiddelde maandtemperatuur onder normaal kwam was in maart 2018.

De eerste tien dagen van de maand waren koel en licht wisselvallig onder invloed van een standvastige noordelijke stroming. De temperatuur kwam hierbij in het oosten van het land 's nachts op meerdere dagen onder het vriespunt. Vanaf de 16e werd het iets wisselvalliger en minder zonnig, maar namen de temperaturen geleidelijk toe. Op 18 mei kwam de temperatuur voor het eerst deze maand in De Bilt boven de 20 °C, een warme dag.

Gemiddeld over het land viel 33 mm neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 61 mm en daarmee was de maand droog. Lang leek het erop dat de maand als zeer droog de boeken in zou gaan, maar storingen op 26 en 28 mei zorgden aan het einde van de maand toch nog voor de nodige neerslag.

Juni

Met een etmaalgemiddelde temperatuur van 18,1°C in De Bilt de was het de warmste junimaand sinds 1901. In 1976 en 2017 had juni een gemiddelde temperatuur van 18,0°C. Juni begon warm onder invloed van een hogedrukgebied boven Midden-Europa. Op 2 juni werd in de Bilt de eerste tropische dag van het zomerseizoen genoteerd. Daarna volgde onder invloed van storingen boven West-Europa een wisselvallige periode met temperaturen rond normaal die tot halverwege de maand duurde.

Met gemiddeld over het land 82 mm neerslag tegen normaal 68 mm was de maand nat. De neerslagverdeling wijkt af van normaal. Normaal is in juni de kust droger dan het binnenland maar omdat de door storingen boven West-Europa veroorzaakte buien en regen deze maand vooral over het westen trokken, was het nu omgekeerd. De combinatie van een natte en zonnige maand werd veroorzaakt doordat de neerslag vooral viel tijdens relatief kortdurende (vaak zware) buien waardoor de neerslagduur kleiner dan normaal was. (Landelijk gemiddeld 28 uur tegen 42 uur normaal.)

De neerslag viel vrijwel geheel in de periode van 3 t/m 15 juni en rond 19 juni. Op 4 en 5 juni viel plaatselijk 20-40 mm neerslag tijdens onweersbuien. Op 14 juni viel in het westen ongeveer 30 mm. Op 4; 5; 7 juni (in vrijwel geheel Nederland) gaf het KNMI een code Oranje uit voor onweer met hagel en zware windstoten. In de avond van 4 juni werd plaatselijk flinke schade aangericht door zware windstoten. Op 8 juni stond er aan de kust een stormachtige westenwind met in de kustprovincies zware windstoten.

3.2.2 Implicaties op onderzoek

De Kieviten produceerden al vroeg hun eerste legsel, in het werkgebied van Water, Land & Dijken werd zelfs het eerste Kievitsei van Nederland gevonden op 5 maart 2019. Door de droogte zijn veel eerste broedsels verloren gegaan omdat jonge vogels onvoldoende voedsel konden vinden. Hierop volgden vaak nog tweede legsels waardoor in sommige gebieden tot in juli nog jonge vogels rondliepen.

Mogelijk hebben de lage temperaturen in mei en de 1^e helft van juni een negatief effect gehad op de weidevogels. Door de natte en koudere omstandigheden komen jonge weidevogels eerder te overlijden door onderkoeling en een lager voedselaanbod.

De (voorlopige) uitkomst van de legselgegevens bij de vrijwillige weidevogelbescherming in Noord-Holland laten daarnaast een wisselend beeld zien. In West-Friesland zijn minder Kievit nesten gevonden terwijl in Waterland meer Kievitnesten zijn gevonden.

In een aantal telgebieden heeft de veldmedewerker geen toestemming gekregen van de grondeigenaar om het land te betreden. Hierdoor zijn in deze gebieden geen insteken gemaakt en zijn mogelijk vogels met nesten en jongen gemist.

4 Bronnen

- http://scancollectieven.nl/system/files/documenten/protocol_beheermonitoring_weidevogels.pdf
- Vergeer J.W., van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen
- <https://knmi.nl/nederland-nu/klimatologie/maand-en-seizoensoverzichten/>
- <https://www.landschapnoordholland.nl/nieuws/minder-weidervogels-2019-ook-lichtpuntjes>
- <http://www.boerenlandvogelsnederland.nl/actueel/aanwijzingen-voor-bovengemiddeld-gruttojaar-in-friesland/>

Bijlage 1 Gegevens telgebieden 2019

Naam telgebied	Code telgebied	Telling 2019 uitgevoerd door:	Opp bruto (ha)	Opp netto (ha)
Anna Paulownapolder Boermanshoeve	W00532d	NZ	131	118
Anna Paulownapolder Boermanszwin west	W00532b	NZ	80	71
Beemster Zuidwijk	W00933c	NZ	201	178
Bergermeerpolder Karperton	W31602	NZ	291	255
Bergermeerpolder oost	W31603	NZ	82	75
Bergermeerpolder Vliegveld	W31601	NZ	140	135
Bosmolenpolder	W05410a	NZ	121	101
Braakpolder noord	W31117a	NZ	36	25
Braakpolder zuid	W31117b	NZ	34	27
Castricumerpolder	W07323	G&G	502	449
Dorreegeesterpolder	W04800	G&G	144	128
Enge Wormer	W05600	NZ	170	151
Groeter- en Grootdammerpolder	W0686900	G&G	494	461
Groot-Limmerpolder Bakkum-Noord	W07311	G&G	217	201
Groot-Limmerpolder Dorreegeest	W07326b	G&G	28	24
Groot-Limmerpolder Limmerveen	W07321b	G&G	260	238
Guisveld	W24602a	SBB	361	270
Heemskerker Noordbroek	W29013	G&G	361	334
Hempolder onder Akersloot	W08000	G&G	67	66
Jewel- en Zandpolder	W03901	NZ	273	243
Kaagpolder Poolland	W09910a	NZ	146	135
Kalverpolder	W07600	SBB	175	122
Keerngouw, Binnen- en Buitenweeren	W23325	G&G	322	268
Klaas Hoorn- en Kijfpolder	W10400	G&G	34	31
Krommenieër Woudpolder noord	W28401	G&G	378	269
Krommenieër Woudpolder zuid	W28402	G&G	106	91
Limmer en Heilooër Die	W15224b	G&G	547	473
Markerpolder	W12120	NZ	147	118
Middel	W24602b	SBB	26	15
Niederperkogge Legelandspolder	W31121	NZ	256	256
Noorder- en Zuiderham	W28403	G&G	72	24
Omgeving De Reef	W24605	G&G	332	258
Omgeving Zwarte Gouw en Weersloot	W23344	G&G	253	224
Oningepolderde Landen Egmond Wimmenum	W14304a	G&G	57	52
Oosterzijpolder Kooimeer	W15221a	NZ	77	62
Oostwouderpolder	W12110	NZ	46	-1

Naam telgebied	Code telgebied	Telling 2019 uitgevoerd door	Opp bruto (ha)	Opp netto (ha)
Oudburgerpolder en Rekerpolders	W06000a	G&G	423	399
Polder Assendelft Assendelverveld oost	W00622b	NZ	184	151
Polder Assendelft Nauerna	W00612b	NZ	88	66
Polder Assendelft Noorderpolder oost	W00611a	G&G	40	27
Polder Assendelft Noorderpolder west a	W00601a	G&G	123	115
Polder Beschoot west	W01601	NZ	502	437
Polder de Kwadijkerkoog	W29300	NZ	126	96
Polder het Maalwater	W11800	G&G	119	109
Polder Neskaag Keinsmerwiel	W28311	NZ	128	109
Polder Neskaag 't Wad	W28312	NZ	117	99
Polder Oostzaan noord	W15321	G&G	282	232
Polder Oostzaan oost	W15324	G&G	129	79
Polder Oostzaan randgebied Twiske	W15325	G&G	111	63
Polder Oostzaan west	W15322	G&G	338	205
Polder Purmerland west	W17102	G&G	207	169
Polder Schagen Hemkewerf	W28321b	NZ	85	74
Polder Schagen Tjallewal	W28321a	NZ	174	153
Polder 't Hoekje oost	W08402	NZ	136	130
Polder 't Hoekje west	W08401	G&G	246	229
Polder Waard-Nieuwland	W22910	NZ	444	409
Poppendammerweeren	W34102	G&G	141	116
Rietveld	W23311a	G&G	57	40
Saendertocht	W19820	NZ	66	66
Sammerpolder noord	W17900a	G&G	210	186
Sammerpolder zuid	W17900b	G&G	113	99
Schaalsmeerpolder	W16500	G&G	68	61
Schermer Polder GH noord	W18521	NZ	357	325
Schermer Polder GH zuid	W18522	NZ	353	324
Schermer Polder K oost	W18534b	G&G	273	246
Schermer Polder K west	W18534a	G&G	149	121
Sluispolder	W19300	NZ	63	59
Sluitgatbos en de Wielen	W24813	NZ	56	55
Starnmeerpolder zuid	W19813	NZ	236	216
Twiske zuidoost	W20204	G&G	163	95
Uitgeester- en Heemskerkerbroek Uitgeest	W29021	G&G	60	42
Uitgeester- en Heemskerkerbroek Veldhuis	W29023	G&G	283	251
Uitgeester- en Heemskerkerbroek Vroonmeer en Weije	W29022	NZ	470	376
Uithoornsche Polder oost	W20401	NZ	373	121
Uitlandsche Polder noord	W03902a	NZ	151	124
Veenpolder Assendelft	W05000	G&G	328	286

Naam telgebied	Code telgebied	Telling 2019 uitgevoerd door	Opp bruto (ha)	Opp netto (ha)
Vennewaterspolder	W21200	G&G	289	251
Vereenigde Harger- en Pettemerpolder	W21600	G&G	394	355
Visscherijmolenpolder	W05420a	G&G	414	380
Weerepolder	W31111	NZ	305	260
Weiver	W24603	G&G	124	71
Westwouderpolder	W24500	SBB	230	207
Westzijderveld	W24604	G&G	525	401
Wieringen Biedijkerveld	W24705b	NZ	145	129
Wieringen Broekerpolder	W24705a	NZ	154	134
Wieringen Gesterkoog noord	W24707a	NZ	70	60
Wieringen Gesterkoog zuid	W24707b	NZ	42	37
Wieringen Hippolytushoeverkoog	W24704	G&G	283	255
Wieringen Klieverhoge	W24703b	NZ	57	44
Wieringen Normer- en Marskepolder	W24702	NZ	221	195
Wieringen Oosterlanderkoog	W24706b	NZ	151	137
Wieringen Stroeërkoog	W24706a	G&G	171	156
Wieringen Westerland	W24701a	NZ	67	49
Wieringen Westerlanderkoog	W24701b	NZ	76	61
Wijde Wormer De Witte Hoeve	W25602c	NZ	95	81
Wijde Wormer Eymardhoeve	W25603b	G&G	118	97
Wijde Wormer Graaflust	W25601a	NZ	156	139
Wijde Wormer Molentocht	W25602b	NZ	120	105
Wijde Wormer Rust en Vrede	W25604a	NZ	85	75
Wijde Wormer Vredenhof	W25602a	NZ	127	109
Wijde Wormer Waterloo	W25602d	NZ	141	130
Wijde Wormer Wormerzicht	W25603a	G&G	199	188
Wormer- en Jisperveld noord	W25311	G&G	1573	1128
Wormer- en Jisperveld 't Zwet	W25314	G&G	145	83
Wormer- en Jisperveld zuid	W25320	G&G	505	364
Zijpepolder Polder A	W26885	G&G	150	135
Zijpepolder Kooi de Hoop	W26833	NZ	247	217
Zijpepolder Mosselwiel	W26831	NZ	105	91
Zijpepolder Oude Sluis	W26834b	NZ	80	63
Zijpepolder Polder C	W26873	NZ	328	308
Zijpepolder Polder D	W26842	G&G	236	218
Zijpepolder Polder F	W26883	NZ	141	124
Zijpepolder Polder G	W26882	NZ	408	361
Zijpepolder Polder H	W26872	NZ	358	331
Zijpepolder Polder I	W26837	NZ	198	183
Zijpepolder Polder KP	W26834a	NZ	160	146

Naam telgebied	Code telgebied	Telling 2019 uitgevoerd door	Opp bruto (ha)	Opp netto (ha)
Zijepolder Polder L	W26860b	NZ	187	174
Zijepolder Polder Q	W26860a	NZ	128	112
Zijepolder Wildrijk	W26852	NZ	149	133

Bijlage 2 Aantal territoria per soort per telgebied

Naam telgebied	Code	Gele kwikstaart	Graspieper	Grutto	Kievit	Krakeend	Kuifeend	Scholekster	Slobeend	Tureluur	Veldleeuwerik	Watersnip	Wintertaling	Zomertaling	Totaal
Anna Paulownapolder Boermanshoeve	W00532d	9	3		12	2	3	6		3	3				41
Anna Paulownapolder Boermanszwin west	W00532b	12	6	1	6	3		3	1	1	2				35
Beemster Zuidwijk	W00933c		1	1		7		4	1						14
Bergermeerpolder Karperton	W31602	12	13	10	16	15	3	12	1	7	6			1	96
Bergermeerpolder oost	W31603		2	1	2	3		2		1					11
Bergermeerpolder Vliegveld	W31601	6	14		2	4	1	2	1	1	3				34
Bosmolenpolder	W05410a	3	7	4	2	2		6		3	2				29
Braakpolder noord	W31117a	1	2	1	1	1		3		1					10
Braakpolder zuid	W31117b		2		1	1		7							11
Castricumerpolder	W07323	32	12	100	128	30	15	39	9	57	6				428
Dorregesterpolder	W04800	6	4	4	1	7	4	9		6					41
Enge Wormer	W05600		12	57	34	12	5	16	20	18	3				177
Groeter- en Grootdammerpolder	W0686900	1	10	9	25	11	6	10		4	1				77
Groot-Limmerpolder Bakkum-Noord	W07311	3	10	4	49			7		8	1				82
Groot-Limmerpolder Dorregeest	W07326b			5	15	5	3	13	1	13					55
Groot-Limmerpolder Limmerveen	W07321b	15	4	50	54	6	2	26	1	30	2				190
Guisveld en Middel	W24602a/b	2	34	94	124	107	28	42	41	38			1	1	512
Heemskerker Noordbroek	W29013	8	7	29	51	25	8	13	7	15	1				164
Hempolder onder Akersloot	W08000	4	2	46	18	21	12	40	8	30	1			1	183
Jewel- en Zandpolder	W03901	18	15	6	20	14	17	14	3	14	11				132
Kaagpolder Poolland	W09910a	6	4	7	3	5	2	11		6					44
Kalverpolder	W07600		17	14	21	42	6	18	10	5					133
Keerngouw, Binnen- en Buitenweeren	W23325		9	13	23	22	1	6	4	11	8			1	98
Klaas Hoorn- en Kijfpolder	W10400			13	10	9	3	11	3	9					58
Krommenieër Woudpolder noord	W28401	19	18	148	97	53	12	84	27	90	26		1	1	576
Krommenieër Woudpolder zuid	W28402	1		26	28	8	4	21	3	13					104
Limmer en Heilooër Die	W15224b	25	23	114	119	52	10	56	9	51					459
Markerpolder	W12120		2	1	3	2		4			2				14
Niederperkogge Legelandspolder	W31121	3	4		1	1		6							15

Naam telgebied	Code	Gele kwikstaart	Graspieper	Grutto	Kievit	Krakeend	Kuifeend	Scholekster	Slobeend	Tureluur	Veldleeuwerik	Watersnip	Wintertaling	Zomertaling	Totaal
Noorder- en Zuiderham	W28403				2	6				1					9
Omgeving De Reef	W24605	2	9	34	60	54	31	22	20	25	1				258
Omgeving Zwarte Gouw en Weersloot	W23344		1	1	17	19	3	8	2	2	1			1	55
Ongepolderde Landen Egmond Wimmenum	W14304a	1	4	4	2	3		2		2	1				19
Oosterzijpolder Kooimeer	W15221a	1	6	8	7	6	2	3	2	4					39
Oostwouderpolder	W12110			11	13	3	2	6		8					43
Oudburgerpolder en Rekerpolders	W06000a	3	7	3	18	7	2	7	2	4	1				54
Polder Assendelft Assendelverveld oost	W00622b		3	2	1	2	1	1	1	3					14
Polder Assendelft Nauerna	W00612b	2	3	8	21	13	10	4	3	14					78
Polder Assendelft Noorderpolder oost	W00611a				2	3	1	2	1	1					10
Polder Assendelft Noorderpolder west a	W00601a	2	1	1	9	7		2		1					23
Polder Beschoot west	W01601	7		1	7	5	1	5							26
Polder de Kwadijkerkoog	W29300			1		5		7		1					14
Polder het Maalwater	W11800	2	7	3	12	6	1	5		6					42
Polder Neskaag Keinsmerwiel	W28311	2	2	8	9	4	8	12	3	6			2		56
Polder Neskaag 't Wad	W28312	6	5	18	35	5	11	11	3	17					111
Polder Oostzaan noord	W15321	3	22	101	164	61	8	46	22	58	5	3		2	495
Polder Oostzaan oost	W15324		5	7	37	15	2	19	2	11					98
Polder Oostzaan randgebied Twiske	W15325	1		9	67	7	3	10	2	15					114
Polder Oostzaan west	W15322		10	29	104	45	17	59	9	28	1				302
Polder Purmerland west	W17102		5	20	42	18	1	6	5	11	8				116
Polder Schagen Hemkewerf	W28321b		2		2	2	5	6							17
Polder Schagen Tjallewal	W28321a	7	4	1	10	1	1	14		1					39
Polder 't Hoekje oost	W08402	13	9		3	3	2	6		1	10				47
Polder 't Hoekje west	W08401	5	3	8	28	6	3	9	1	5	5				73
Polder Waard-Nieuwland	W22910	14	9	1	31	4	2	11	2	4					78
Poppendammerweeren	W34102		2	11	14	15	3	8	9	6	8			3	79
Rietveld	W23311a					3						1			4
Saendertocht	W19820	1	2	2	1	1		2							9
Sammerpolder noord	W17900a	15	2	3	15	9		6		4	18				72
Sammerpolder zuid	W17900b	16	2		9	5		3		2	9				46
Schaalsmeerpolder	W16500		8	47	35	17	3	12	13	16					151

Naam telgebied	Code	Gele kwikstaart	Graspieper	Grutto	Kievit	Krakeend	Kuifeend	Scholekster	Slobeend	Tureluur	Veldleeuwerik	Watersnip	Wintertaling	Zomertaling	Totaal
Schermer Polder GH noord	W18521	8			9	21	10	7		1	2				58
Schermer Polder GH zuid	W18522	16	4	3	11	11	1	11		4	2				63
Schermer Polder K oost	W18534b	1	2	11	32	23	7	23	2	7					108
Schermer Polder K west	W18534a	1	8	13	10	18		17	2	6					75
Sluispolder	W19300	2	3	2	1	3		3		1					15
Sluitgatbos en de Wielen	W24813	1	5	5	9	5		1	2	8					36
Starnmeerpolder zuid	W19813		3	8	5	4		8	1	8					37
Twiske zuidoost	W20204	1	8		1	14	9	2	3						38
Uitgeester- en Heemskerkerbroek	W29021			3	6	5	3	5	1	3					26
Uitgeester- en Heemskerkerbroek Veldhuis	W29023	10	4		23	14	1	6	1	2	3				64
Uitgeester- en Heemskerkerbroek Vroonmeer en Weije	W29022	18	13	24	32	21	11	16	16	17	17				185
Uithoornsche Polder oost	W20401			1	3	8	6	5							23
Uitlandsche Polder noord	W03902a	15	9	5	11	3	8	5	1	5	8				70
Veenpolder Assendelft	W05000		2	6	22	18	2	12	1	16					79
Vennwaterspolder	W21200	7	7	9	42	5	4	23		17	5				119
Vereenigde Harger- en Pettemerpolder	W21600		46	3	10	17	9	24		23					132
Visscherijmolenpolder	W05420a	6	7	11	47	16	1	17		5	6				116
Weerepolder	W31111	12	9	19	18	8	2	16	1	6					91
Weiver	W24603		1	1	8	13	6	4	1	2					36
Westwouderpolder	W24500	3	23	202	81	92	32	49	32	82	101	1		3	701
Westzijderveld	W24604	2	3	73	118	82	35	39	27	48			2	1	430
Wieringen Bierdijkerveld	W24705b		6	4	5	3		14		7					39
Wieringen Broekerpolder	W24705a		4	9	17	4	2	39	3	20				1	99
Wieringen Gesterkoog noord	W24707a	1	2	2	5	1	1	12		10					34
Wieringen Gesterkoog zuid	W24707b	1	2		2	1		4		1					11
Wieringen Hippolytushoevekoog	W24704		15	4	2	11	6	15	1	5					59
Wieringen Klieverhoge	W24703b							5							5
Wieringen Normer- en Marskepolder	W24702		16	21	17	6	1	36		19			1		117
Wieringen Oosterlanderkoog	W24706b	3	6	2	12	4	1	19		3					50
Wieringen Stroëerkoog	W24706a	9	11	21	14	12	6	15	8	14					110

Naam telgebied	Code	Gele kwikstaart	Graspieper	Grutto	Kievit	Krakeend	Kuifeend	Scholekster	Slobeend	Tureluur	Veldleeuwerik	Watersnip	Wintertaling	Zomertaling	Totaal
Wieringen Westerland	W24701a			1	4			10							15
Wieringen Westerlanderkoog	W24701b	2	1	33	43	5	8	15	3	24					134
Wijde Wormer De Witte Hoeve	W25602c		1	5	5	7			1						19
Wijde Wormer Eymardhoeve	W25603b	1		9	8	17		9	5	4					53
Wijde Wormer Graaflust	W25601a		1	54	25	6		9	11	12					118
Wijde Wormer Molentocht	W25602b			3	12	2		1							18
Wijde Wormer Rust en Vrede	W25604a			3	8	7		9	3	9					39
Wijde Wormer Vredehof	W25602a				5	6		5							16
Wijde Wormer Waterloo	W25602d	1	1	14	24	16		5	5	11					77
Wijde Wormer Wormerzicht	W25603a		2	20	29	25	5	17	15	10	1				124
Wormer- en Jisperveld noord	W25311	11	50	134	190	87	42	116	29	63	55			1	778
Wormer- en Jisperveld 't Zwet	W25314	1	3	3	13	6	3	10		2					41
Wormer- en Jisperveld zuid	W25320	7	29	138	145	69	15	69	33	79	31			1	616
Zijpepolder Polder A	W26885	3		1	24	8	3	13		2					54
Zijpepolder Kooi de Hoop	W26833	15	7	1	2	3	2	9		2	3				44
Zijpepolder Mosselwiel	W26831	6	13	16	14	7	7	7	5	19	1		3		98
Zijpepolder Oude Sluis	W26834b	2	1	2	8	3	3	10		6					35
Zijpepolder Polder C	W26873	20	11	6	42	6	6	16	1	12	8				128
Zijpepolder Polder D	W26842	7	3	10	20	12	3	17	4	3	2			1	82
Zijpepolder Polder F	W26883	9	4	3	9	2	4	2		2					35
Zijpepolder Polder G	W26882	25	5	2	20	3	3	27		2	21				108
Zijpepolder Polder H	W26872	14	5		9	3	4	21		2	6				64
Zijpepolder Polder I	W26837	12	7	7	7	3	2	20	1	6	6				71
Zijpepolder Polder KP	W26834a	14	3	1	2	8	6	12			8				54
Zijpepolder Polder L	W26860b	13	6	6	5	9	5	4		2					50
Zijpepolder Polder Q	W26860a	1	5		4	3	2	3	2	1	2				23
Zijpepolder Wildrijk	W26852	18	2			2	2	5			10				39
Totaal		588	749	2.034	2.893	1.598	557	1.698	473	1.305	444	5	10	19	12.373

Bijlage 3 Ligging telgebieden inclusief codering

